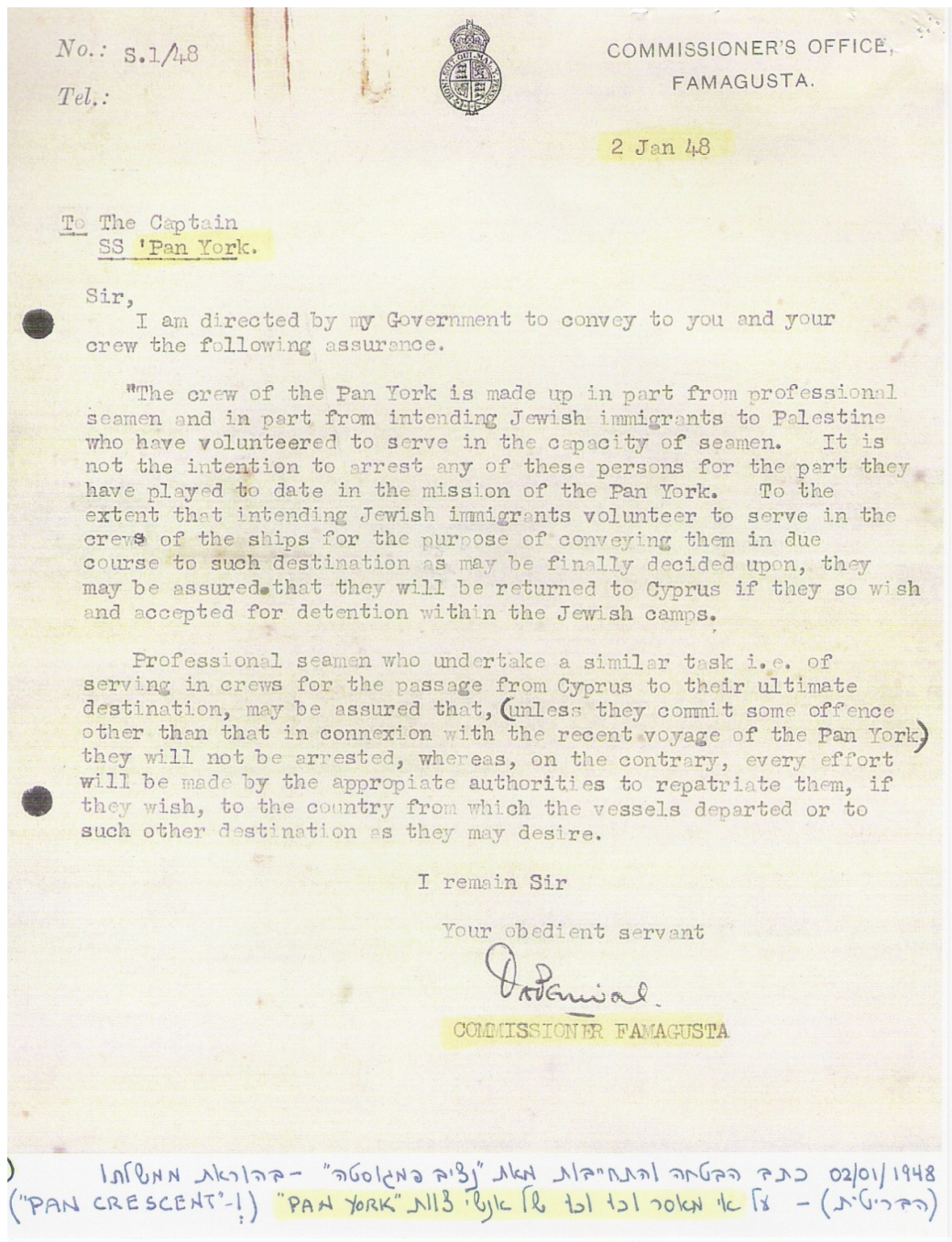


ערך: יהודה בן-צור
המסמכים באדיבות גד הילב

'הפאנים' - 'קוממיות' ('קיבוץ גלויות') ו'עצמאות' - במעצר

עד הכרזת העצמאות

שתי האוניות הגיעו ב-1 בינואר 1948 בהסכמה, ישירות לפמגוסטה-קפריסין והן הושמו במעצר בפקודת הנציב הבריטי (Commissioner's Office) ומשמרות חיילים הוצבו בהן. במסגרת ההסכם נקבע שאנשי הצוות בפיקודם של רבי החובלים גד הילב ואייק ארן יישארו על משמרתם באוניות. ב-2 בינואר אישר הנציב את ההסכם:



באותו יום פרסם מושל קפריסין את צו המעצר של האוניות, בעברית ואנגלית:

Detention Order

THE DETENTION (ILLEGAL IMMIGRANTS SHIPS) LAW, 1948.

DETENTION ORDER UNDER SECTION 3

...Winster. (Sgd.)
Governor.

I, the Governor, in exercise of the powers conferred by section 3 of the Detention (Illegal Immigrants Ships) Law, 1948, do hereby order that the ship PAN YORK accompanied to Cyprus on the 1st January, 1948, by H.M.S. Mauritius and certified to be an illegal immigrants ship by Rear Admiral Richard Victor Symonds-Taylor, D.S.C. (Naval Authority), Officer in Charge of the Escort, under certificate dated 2nd January, 1948, shall be detained in the territorial waters of the Colony.

2. Copies of this Order shall be posted up in not less than two conspicuous places on the above-mentioned ship with translated copies in the Jewish language.

Made this 2nd day of January, 1948.

חק-המעצר (מהגרים בלתי-חוקיים), 1948.

צו מעצר שניתן לפי סעיף 3

**ווינסטר (חתום)
מושל.**

אני, מושל, מצווה בזה, מתוך השמוש בכוחות שהוענקו בסעיף 3 של חק-המעצר (מהגרים בלתי-חוקיים) 1948, כי האניה פן-יורק שלוחה לקפריסין ב-1 בינואר 1948 ע"י אניה ה.מ. מאוריציורס ואשר אושרה כאנית מהגרים בלתי-חוקיים ע"י האדמיראל ריצ'רד ויקטור סימונדס-טיילור (משלטונות הצי), הקצין הממונה על חיל הלווי, בתעודת אשור מתאריך 2 בינואר 1948, תהיה עצורה במים הטריטוריאליים של המושבה.

2. העתקים מצו זה יוצגו לפחות בשני מקומות בולטים לעין באניה הנזכרת לעיל, יחד עם העתק מתורגם לעברית.


2 בינואר 1948

כעבור שבוע, ב-9 בינואר 1948, לאחר שהמעפילים הועברו למחנות המעצר, נצטוו האוניות
על ידי מפקח המכס להעתיק את עגינתן למעגן בוגז **Boghaz**, בקרבת פמגוסטה:
"עד למתן הוראות נוספות"

No. 1382/48

Telephones Nos.:
Comptroller of Customs ... 126
General Office ... 15
Telegrams: "CUSTOMS, FAMAGUSTA."

ALL COMMUNICATIONS
to be addressed to
THE COMPTROLLER OF CUSTOMS
and not to any individual by name.
In your reply please
quote the above No.



COMPTROLLER OF CUSTOMS
AND EXCISE,
FAMAGUSTA, CYPRUS.

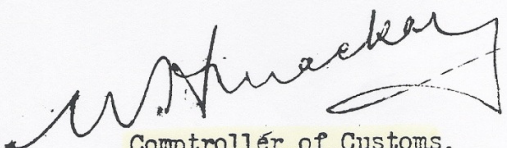
9th January, 1948.

Sir,

In accordance with the provisions of
Section 4 of the Detention (Illegal Immigrants Ships)
Law, 1948, I am authorized by His Excellency the
Governor to instruct you to move the s.s. "Pan York"
at 8.30 a.m. on the 10th January, 1948, from her
present anchorage and to take her to an approved
anchorage, which has been marked for you in the
vicinity of Boghaz, where she will remain until
further orders.

2. The above move will be supervised by
a Port Officer, who will board your steamer at
8 a.m. on the 10th January, 1948, for this purpose.

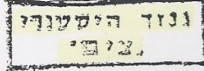
I have the honour to be,
Sir,
Your obedient Servant,


Comptroller of Customs.

The Master,
s.s. "Pan York",
Famagusta.

עשרה ימים לאחר מעצר 'הפאנים' בקפריסין, מציע גד הילב לסוכנות היהודית בירושלים להכין את האוניות לקראת העסקתן בעתיד, אם וכאשר:

Copy



s/s Pan York
Boghaz, Cyprus
January 10th, 1948

To Jewish Agency for Palestine
Marine Transport Department
Jerusalem, Palestine.

Having much interest in the service which this ship may render in any program of repatriation and immigration of future citizens of the Jewish State, I wish to submit suggestions on behalf of myself and part of the ship's present crew.

We are doing our utmost to preserve the fair condition in which the ship is at present since it is our belief that whatever decision may be taken at the admiralty court of law (in favor or against the lawful ownership of this ship) - an agreement may be reached between the "Jewish Agency" and the owner of the ship (whoever that may be) to put this ship into passenger service once again.

Should we be permitted to partake in such a plan (if it is accepted), then we wish to make it known to you that it is our sincere desire to "outfit" this ship so as to give the passengers a comfortable and pleasant passage; as our personal "welcome home" gift.

The reconversion of this ship to allow for more comfortable conditions for the passengers is a matter of comparably little expense. We suggest to utilize some, and exchange others, of the materials which are aboard now, mainly the lumber. The reconversion work as such requires: a) Thorough cleaning, b) some welding, c) overall painting, d) Reconstruction of some of the crew quarters, etc. etc.

The idea is to replace the present sleeping arrangements for individual "Tube-and-Canvas" bunks, to open portholes and side-ports in the upper 'Tweendecks' to place the W.C.s below deck, to install well stocked canteens should the ship serve on 12-hour runs or large messhalls if the ship is to sail on voyages of over 15 hours.

These then are our main suggestions, we would appreciate your comments on them but will be content with the knowledge that our letter has been received at your office.

Respectfully yours,

Master and crew

s/s Pan York

כתב יד של גד הילב
אנדרסן

הבריטים חושדים ובצדק, שהאוניות מושכות מהם דלק מעל למוסכמ:

ARMY FORM C2136 (Small) (Pads of 100)		MESSAGE FORM		Reg. No(s).
IN				
OUT				
ABOVE THIS LINE FOR SIGNALS USE ONLY				
FROM		Date-Time of Origin		
TO				
INFO				
THIS LINE FOR SIGNALS USE ONLY		Message Instructions		Group Count
Security Classification (see NOTE below)		Originator's Number		
<p>I DO NOT UNDERSTAND WHY YOUR FUEL REMAINING HAS DROPPED FROM 102 TONS ON 25th OF FEB. to 46 TONS ON 4th OF MARCH. THIS REPRESENTS DAILY CONSUMPTION OF 7 TONS WHEN IT SHOULD ONLY BE 5½ TONS. IN VIEW OF NECESSITY FOR STRICTEST ECONOMY IN THE USE OF FUEL, REQUEST EXPLANATION</p>				
Degree(s) of Priority and/or Originator's Instructions		Originator's Signature (with rank)		Date-Time of Origin
				Time Circuit Operator
				IN
				OUT
<p>NOTE: This Message will not be accepted unless a Security Classification (or "Unclassified") has been inserted in the appropriate space.</p> <p>(QV998) Wt. 34665/1330. 600M Pads. 11/46. B. & S. Ltd. 48-244.</p>				

14) 04/03/48 פאמאגוסט: מפקד האוניה הצי בתל אביב
"PAN YORK" לאלוף דגור גורלם בלד.

לקראת הכרזת העצמאות ב-14 במאי 1948, 'המוסד לעליה' הזדרז וקבע את חזקתו המשפטית על שתי האוניות. בשלב זה לא ניתנו עדיין הוראות ביחס לפעילותן:

Jacob S. Shapiro
Advocate
11, Ben-Zehuda str.
H A I F A

Famagusta, 14th May 1948

Mr. G. Hibb,
Master of s/s Pan-York,
Famagusta.

Dear Captain,

I am instructed by the owners of the s/s Pan-York to inform you that your appointment as master of the said vessel will continue in force on the previous terms of engagement.

2. I enclose herewith copies of my letter of the 13th May 1948, addressed to the Colonial Secretary of the Government of Cyprus and of his reply thereto No. S.39/45/5 of the 14th May 1948, initialled by me for the purpose of identification.

The owners expect you to take all reasonable steps in order to carry into effect the agreement embodied in the said letters.

Yours faithfully,

Jacob S. Shapiro